

Hogyan mentenek ki egy öngyilkost a Dunából?

Száz öngyilkos közül kilencvennyolc életben marad

Az, hogy valaki milyen úton-módon igyekszik véget vetni életének (hogy például a vízhez, a tűzhez, a golyóhoz vagy a méreghez folyamodik-e), nem véletlen, hanem – amint megállapították – lélektani elhatározottság, melyet főképp az öngyilkosságok jelképes önbüntető volta magyaráz.

Nálunk nagyon sokan a Dunát akarják sírjuknak választani. Négy esztendővel ezelőtt az öngyilkosságok járványszerűen léptek föl. Az életuntak akkor úgy hullottak a vízbe, mint ahogy Arany János írja a *Hidavatás* című balladájában: „seregben, cikázva, némán ugranak, mint röpke hal a tengerekben; vagy mint csoportos madarak ...”

Ekkor teremtették meg a hídfőknél a mentőházakat, az örökkel és a motoros csónakokkal, melyek a legelső jelre elindulnak, s kihalásszák a hullámmal küszködő öngyilkosjelölteket. Ezt az intézményt sokan bírálgatták. Hangsúlyozták, hogy ez mindössze tüneti kezelése a bajoknak, s nem az okozatot kell megszüntetni, hanem az okot. Ebben igazuk van. De miután az ok megszüntetése nincsen egészen módunkban, nem gáncsolható, hogy legalább az okozatot akarjuk megszüntetni, s az első segítséget nyújtjuk azoknak a szerencsétlen, magukkal meghasonlott embertársainknak, akik – mint a példák bizonyítják – egy meghíúsult öngyilkossági kísérlet és egy szerencsés megmenekülés után csak igen ritkán követik el tettüket még egyszer.

Miután az intézmény már négy éve működik, illetékes helyen aziránt érdeklődünk, vajon milyen tapasztalatokra tettek szert ez idő alatt, s milyen eredményekre tekinthetnek vissza.

Budapest belső területén a Dunán egyedül öt ilyen állomás van, motorcsónakkal felszerelve, melyeket erre a célra kioktatott, válogatott rendőrlegénység kezel. A rendőrök könnyű vászonruhát viselnek, úgy vannak öltözködve, hogy szükség esetén azonnal bevethetik magukat a vízbe. Az őrsemekeket négy óránként váltják föl.

Hogy mentenek meg egy Dunába ugró öngyilkosjelöltet?

– Ezek a dunai őrök – mondja informátorunk – oly gyakorlattal rendelkeznek, hogy szinte az idegrendszerükkel érzik meg, ha „valami történik” a vízben. Abban a másodpercben már begyűl a motor, s a csónak siklik a szerencsétlenség helyére. Látták a röpülés ívét, megfigyelték az esés szögét, s ismervén a víz sodrát, ösztönösen ki tudják számítani, hogy hová eshetett a test, és számításukban ritkán csalódnak. A mentés munkája ma már oly tökéletes, hogy száz öngyilkosjelölt közül csak kettő leli halálát a hullámok között.

– Minek tulajdonítható az, hogy ezeket nem tudják megmenteni?

– Néha előfordul, hogy a híd pillérére zuhannak, és ott összezúzzák magukat. A Margit hídnál vannak éles, a víz által kimosott fenyődúcok. Ha ezekre pottyán az öngyilkos, akkor menthetetlenül halálra sérül. Akik a hídról leugranak, természetesen mélyre esnek. Tüdejükben van annyi levegő, hogy a víz felveti őket egyszer-kétszer. Ezek meg vannak mentve.

– Milyen az éjszakai mentés?

– Azonnal kigyúl a fényszóró, melynek sugárkévei oly élesek, hogy fényüknél nem csak egy bukdácsoló emberfejet vagy egy kinyúló kart látunk meg, hanem észrevesszük a víz tükrén táncoló apró papírszeletkéket is. Egyébként nem csak mi vigyázunk az öngyilkosokra, hanem – hála az égnek – ők is vigyáznak önmagukra. Csodálatos, de így van: azok, akik a halált óhajtják minden áron, csak nagyon ritkán ugranak a víz folyásával ellenkező irányba, ami sokkal veszedelmesebb volna. A bennük lappangó, még mindig titkon munkáló életösztönre hallgatva majdnem mindig a víz sodrába ugranak.

– Úsznak az árral?

– Valóban. Sokkal veszedelmesebbek az úgynevezett „véletlen” balesetek, az öntudatlan öngyilkosságok, amikor az áldozatok nem is tudják, hogy meg akarnak halni.

– Melyik hidat választják az öngyilkosjelöltek legszívesebben?

– Ebben a tekintetben szeszélyes, kifürkészhetetlen divatok uralkodnak. Múlt héten például minden öngyilkos a Ferenc József hidat választot-

ta. Miért? Rejtély. Máskor a Margit híd és a Lánchíd a divatos. Miért? Ez is rejtély. Alig van nap, amikor valaki ne ugranék a Dunába, de – ismétlem – a halálos ugrások nagyon ritkák. Még a Turul madárról való ugrás se feltétlenül halálos.

– Mit tesznek a kimentettekkel?

– A mentőházba viszik, ahol a dunai őrk első segílyt nyújtanak, azután lepedővel szárazra törlik őket, pokrócokkal betakargatják. Közben telefonálnak a mentőknek. Kórházba kerülnek, a dunai kapitánysághoz, vagy az öngyilkosok életvédelmi osztályához.

– Kapnak valami jutalmat az életmentő rendőrök?

– Minden megmentett életért huszonnégy pengőt.

Nem sok. De vegyék figyelembe, hogy azok, akiket megmentettek, a tulajdon életüket még ennyire se becsülték, már egy fabatkát se adtak volna érte ...

1930. július 2., szerda, 6. old.

A kánikula arany-panorámája

Mozgóképek az utcáról, a szobákból,
az uszodából – Sárga idill

Hajdan meleg volt, kutya-meleg, kánikula. Ma hóhullám van, fagyhullám, drágasági és olcsósági hullám. Hóhullámon vágatunk.

Valaha a hőségről beszéltek. Ma száz százalékos melegegről. Budapesten mindent százalékokban fejeznek ki. Van száz százalékos barátság és száz